

Ринок зерна та продуктів переробки

Ключові фактори впливу

- В Україні з початку січня ц.р. в середньому за добу вантажовідправники навантажують зерном 1,4 тис. вагонів, що на 172 зерновози менше, ніж за аналогічний період минулого року, повідомила прес-служба ПАТ «Укрзалізниця». У повідомленні зазначається, що неритмічна робота і нераціональне використання рухомого складу вантажовідправниками можуть привести до збільшення ажіотажного попиту на вагони-зерновози, починаючи вже з третьої декади січня ц. р.;
- Державна фіскальна служба запропонувала звільнити від сплати ПДВ операції з поставки на митну територію України та вивезення в митному режимі експорту зернових культур, насіння олійних та масел рослинного походження. За попередніми розрахунками Всеукраїнської Аграрної Ради, в разі реалізації цього рішення втрати аграрного сектора складуть близько 50 млрд. грн.;
- Державне агентство FranceAgrimer знизило прогноз експорту французької м'якої пшениці в сезоні 2018/19 до 6,4 млн. тонн. Це на 159 тис. тонн менше розрахунків грудня, але поки що на 7% більше, ніж в минулому сезоні. Прогноз експорту ячменю в країни Євросоюзу знижений на 60 тис. тонн до 3 384 тис. тонн і це на 2,8% менше, ніж в сезоні 2017/18. Прогноз експорту ячменю в треті країни знижений на 100 тис. тонн до 3 млн. тонн, що поки на 20,5% більше, ніж в минулому сезоні;
- Китай в сезоні 2018/19 збере 257,3 млн. тонн кукурудзи, що на 20% більше прогнозу грудня. З таким прогнозом виступило міністерство сільського господарства КНР, повідомляє Reuters. Істотний перегляд обсягів виробництва зернової відбувся після завершення сільськогосподарського перепису. Імпорт кукурудзи в поточному сезоні планується на рівні 1,5 млн. тонн, що на 1 млн. тонн менше, ніж за прогнозом минулого місяця;
- Мінсільгосп Індії продовжив на 6 місяців, до 30 червня 2019 р. дію дозволу на використання пестицидів на основі фосфористого водню (фосфін) для фумігації сільськогосподарської продукції, що поставляється в країну. Індія планувала з 1 квітня 2017 р. ввести нові вимоги, які полягають в обов'язковій обробці в порту відвантаження партій зерна, призначених на поставку в країну, метилбромідом. Однак введення цієї вимоги було відкладено і згодом дію дозволу на проведення фумігації з використанням фосфіну неодноразово продовжувалося;
- Єгипетський оператор GASC на черговому тендері 9 січня придбав 415 тис. тонн пшениці. Участь в тендері взяли 23 заявки в порівнянні з 8 на минулих торгах, із зерновою з Росії, Румунії, Франції, України та США. За результатами торгів була закуплена виключно російська пшениця, 295 тис. тонн якої має бути поставлено протягом 20-28 лютого, решта 120 тис. тонн - протягом 1-10 березня. Ціна закупівлі з доставкою виявилася на 1 \$/т вищою, ніж на попередніх торгах 20 грудня 2018 року, та склала 264-265 \$/т C&F;
- Зернове агентство Туреччини (ТМО) оголосило міжнародний тендер із закупівлі 342 тис. тонн фуражної кукурудзи довільного походження. Кукурудза повинна бути поставлена 38-ма карго по 9 тис. тонн: перша поставка 180 тис. тонн з 25 лютого по 17 лютого, друга поставка - 162 тис. тонн з 20 січня по 17 березня. Тендер закриється 18 січня;

Динаміка міжнародних ринків

Минулого тижня ділова активність після новорічних свят почала відновлюватись, втім, на зерновому ринку ця активізація призвела здебільшого до понижувальних цінових наслідків. Однією з найбільш очікуваних подій став перший в 2019 році тендер на закупівлі пшениці в Єгипті, що відбувся 9 січня. За умови зростання на торгах цін на російську пшеницю вище 250 \$/тонна FOB прогнозувалося, що американська та європейська зернова почнуть конкурувати між собою, що посилить тиск на ціни. Саме так і сталося: середня ціна закупівлі з доставкою виявилася на 1 \$/т вищою, ніж на попередніх торгах 20 грудня 2018 року, та склала 248-250,5 \$/т FOB/Новоросійськ.

Втім, єгипетський тендер став не єдиною причиною здешевлення березневих пшеничних ф'ючерсів. На СВOT в Чикаго трейдери наприкінці тижня почали фіксувати прибутки, внаслідок чого контракти в п'ятницю знизилися в ціні до 191,06 \$/тонну. В Європі зниженню цін сприяло також зміцнення євро. На EURONEXT в Парижі пшеничні контракти з виконанням в березні в період з 7 по 11 січня подорожчали подешевшали на 50 євроцентів євро до 204,75 €/тонна.

Ціна на українське зерно в портах Чорного моря на умовах FOB

Продукт	Ціна FOB Чорне море, USD/т (п/пит)		Ціна FOB Чорне море, USD/т (пропозиція)	
	min	max	min	max
Пшениця 12,5% пр.	233	238	237	241
Пшениця 11,5% пр.	227	232	232	236
Пшениця фураж	220	224	223	228
Ячмінь	234	236	235	238
Кукурудза	172	177	176	180

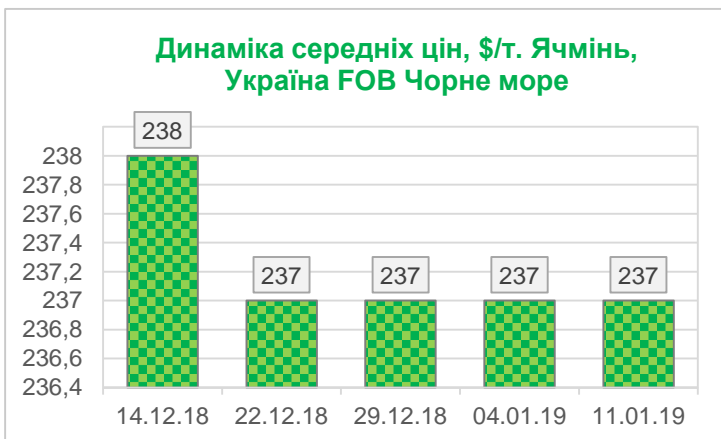
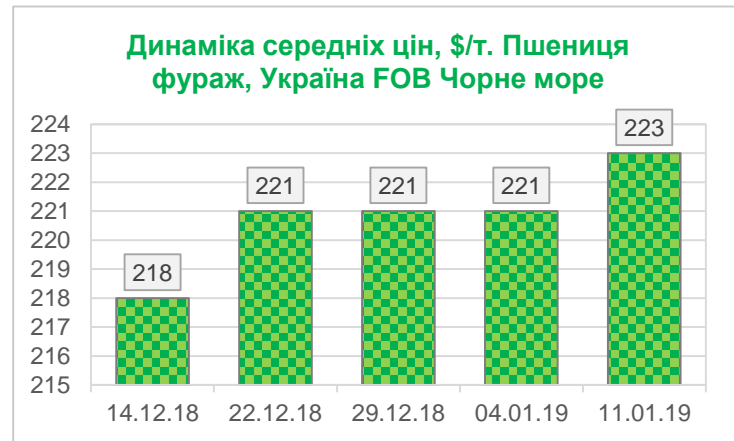
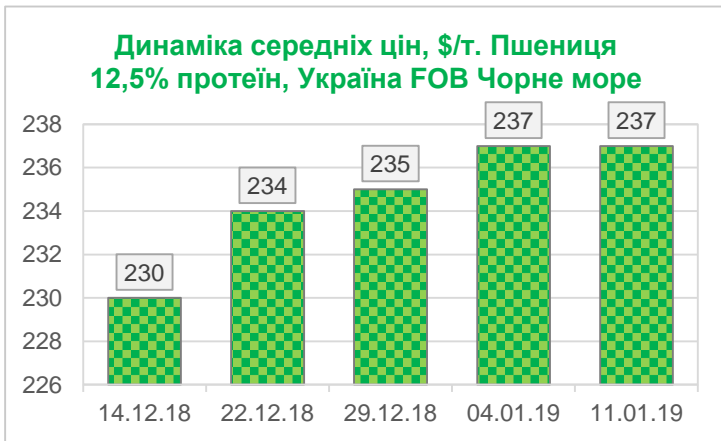
Експортні ціни на основні продукти переробки пшениці в Україні

Культура	min	max	avr	Δ, %
Борошно, в. г., FCA	250	255	252,5	0,0%
Висівки пшеничні, FOB	120	125	123	0,0%

Так саме подешевшали і березневі ф'ючерси кукурудзи – на CBOT в понеділок вони торгувалися по 150,59 \$/тонна, а в п'ятницю їх середня ціна склала 148,81 \$/тонна. На EURONEXT з понеділка до п'ятниці березневий контракт зернової втратив 1,75 євро, і 11 січня середня ціна на нього знизилася до 180,5 €/тонна.

Ціни на українське борошно і пшеничні висівки				
Продукт	USD/т (попит)		USD/т (пропозиція)	
	min	max	min	max
Борошно, в.г., FCA	250	255	250	255
Висівки пшеничні, FOB	118	122	120	125

Ціни на зернові в основних портах країн експортерів				
Культура	min	max	avr	Δ, %
Ціна FOB, USD/т				
Пшениця 12,5% протеїн, Україна Чорне море	236	242	239	0,8%
Пшениця 11,5% протеїн, Україна Чорне море	233	236	235	1,1%
Пшениця фураж, Україна Чорне море	223	227	225	0,7%
Пшениця HRW 11% протеїн, США NOLA	235	238	237	0,0%
Пшениця SRW, США NOLA	226	229	228	0,9%
Пшениця Superior, Франція Rouen	241	243	242	0,0%
Пшениця 12,5% протеїн, Румунія Constanța	239	242	241	1,3%
Пшениця 12,5% протеїн, Росія Чорне море	238	241	240	0,0%
Ячмінь, Україна Чорне море	235	239	237	-0,2%
Ячмінь, Франція Rouen	241	243	242	0,0%
Кукурудза, Україна Чорне море	176	179	178	1,7%
Кукурудза, США NOLA	169	171	170	-1,4%
Кукурудза, Франція Rouen	217	219	218	1,9%
Кукурудза, Румунія Constanța	171	179	175	-0,3%
Кукурудза, Росія Чорне море	185	188	187	0,0%

В Україні номіновані в гривні внутрішні ціни на основні зернові культури протягом минулого тижня суттєво зросли. Щоправда, це стосується лише пшениці і кукурудзи в той час як ячмінь, пропозиція якого залишається мінімальною, через що обсяги торгівлі сходять нанівець, продовжив курс на здешевлення.

Що стосується пшениці і кукурудзи, які наразі складають основу зернового експорту, то причин їх подорожчання можна виокремити кілька. По-перше, це обмежена кількість пропозицій (зерновиробники здебільшого продовжували святкувати) на тлі активного попиту. По-друге, погіршення погодних умов в приморських областях ускладнило доставку зернових вантажів в порти. Нарешті, гривня дещо втратила позиції щодо долара США і євро.

В результаті, за даними моніторингу компанії «ПроАгро Груп», ціни попиту на пшеницю на базисі СРТ-порт протягом тижня зросли на 150-200 грн./т, на кукурудзу – на 100 грн./тонна. На базисі внутрішніх елеваторів подорожчання було дещо скромнішим і складало 50-150 грн./тонна.

На додаток до зерна дорожчали і продукти переробки. Зокрема, в середньому на 50 грн./тонна зросли ціни пропозиції пшеничного борошна 1 сорту і на 100 грн./тонна подорожчали пшеничні висівки через активний попит на тлі зниження обсягу виробництва.

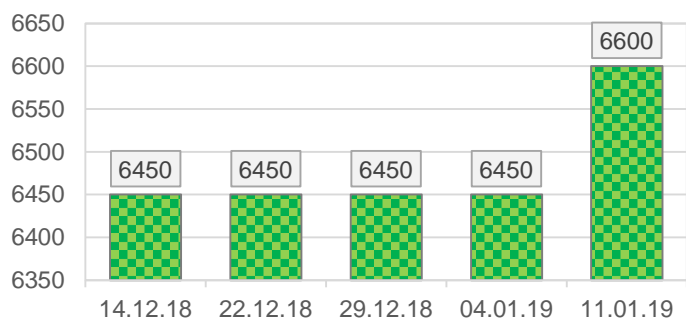
В той же час самі переробники, на відміну від трейдерів і експортерів, минулого тижня провадили більш зважену цінову політику. Їх закупівельні ціни на пшеницю минулого тижня не змінилися, однак були збільшені ціни попиту на кукурудзу і знижені – на ячмінь.

Більшість переробних підприємств накопичили необхідні запаси сировини для переробки в період новорічних свят ще наприкінці минулого року. До того ж, основу їх попиту складають машинні партії зерна, а саме таких пропозицій з боку виробників найбільше всього. Тим не менш, багато переробників заявляють про необхідність конкурувати за зерно з трейдерами і експортерами, що змушує їх тримати співставні закупівельні ціни.

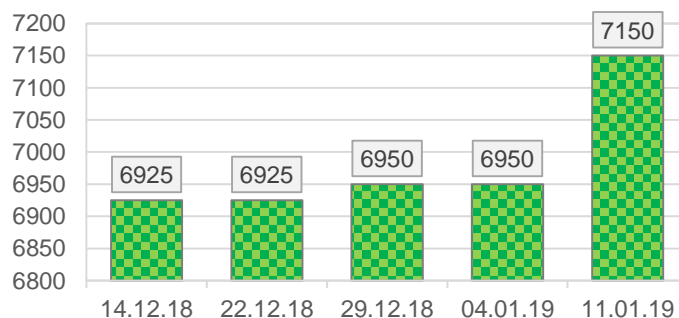
Закупівельні ціни на ключові зернові культури				
Культура	min	max	avr	Δ, %
Ціна EXW попит, грн/т				
Пшениця 12,5% пр.	6200	6850	6600	2,3%
Пшениця 11,5% пр.	6150	6800	6450	1,6%
Пшениця фураж	6050	6600	6250	0,0%
Кукурудза	4300	4950	4550	1,1%
Ячмінь	6250	6650	6450	-0,8%
Ціна СРТ-підприємство, грн/т				
Пшениця 12,5% пр.	5950	6700	6275	0,0%
Пшениця 11,5% пр.	5750	6400	6075	0,0%
Пшениця фураж	5500	6000	5750	0,0%
Кукурудза	4300	4700	4425	0,6%
Ячмінь	5900	6500	6200	-0,8%
Ціна СРТ-порт, грн/т				
Пшениця 12,5% пр.	7000	7300	7150	2,9%
Пшениця 11,5% пр.	6900	7250	7000	2,2%
Пшениця фураж	6800	6950	6800	2,3%
Кукурудза	5000	5300	5150	2,0%
Ячмінь	6800	7100	7000	-0,7%

Ціни на ключові продукти переробки пшениці				
Культура	min	max	avr	Δ, %
Ціна EXW попит, грн/т				
Борошно, вищий сорт	8400	8550	8475	0,9%
Борошно, перший сорт	8000	8200	8100	1,3%
Висівки пшеничні	2800	3000	2900	3,6%
Ціна EXW пропозиція, грн/т				
Борошно, вищий сорт	8450	8600	8500	0,0%
Борошно, перший сорт	8000	8300	8150	0,6%
Висівки пшеничні	2900	3100	3000	3,4%

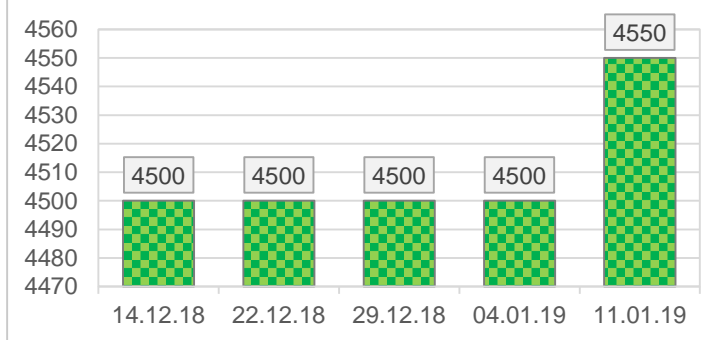
Динаміка середніх цін, грн/т. Пшениця 12,5% протеїн, EXW попит

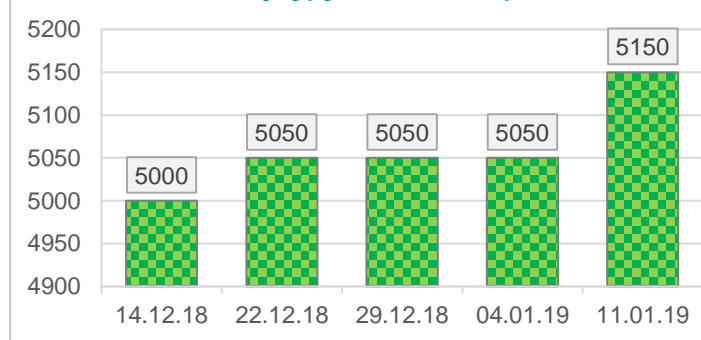
Динаміка середніх цін, грн/т. Пшениця 12,5% протеїн, СРТ-порт

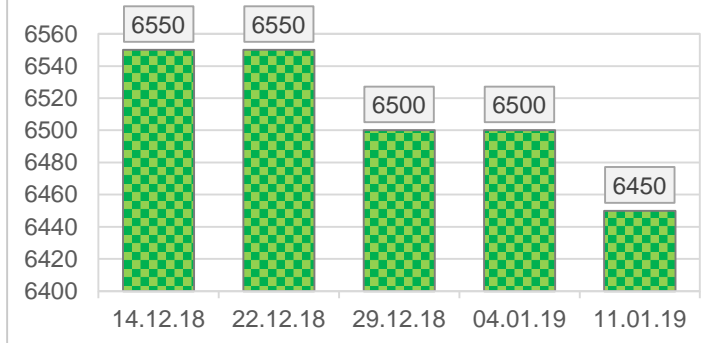
Динаміка середніх цін, грн/т.
Кукурудза, EXW попит

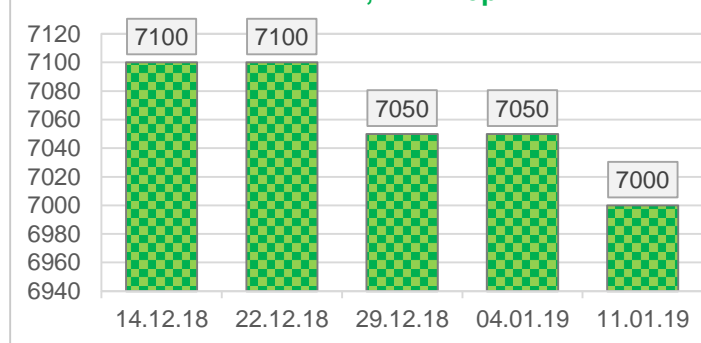
Динаміка середніх цін, грн/т.
Кукурудза, СРТ-порт

Динаміка середніх цін, грн/т.
Ячмінь, EXW попит

Динаміка середніх цін, грн/т.
Ячмінь, СРТ-порт

Динаміка ринку нішевих зернових культур

Ринок нішевих зернових культур минулого тижня також поживішав, хоча говорити про значне збільшення активності на ньому було б перебільшенням. На експортному напрямку, на базисі СРТ-порт, зміни цін зазнало лише жито, закупівля якого максимально подорожчала до 4900 грн./тонна проти «передноворічних» 4800 грн./тонна. На внутрішніх елеваторах цінова ситуація залишала стабільною, лише на 100 грн./тонна знизилася середні закупівельні ціни на сорго через скорочення попиту на дану культуру.

В той же час на базисах переробників зросли закупівельні ціни на овес і просо. При чому ціни на останнє «стригнули» вгору більше ніж на 1000 грн./тонна, оскільки більшість підприємств були готові платити за зернову від 12 тис. грн./тонна. Причина такого стрімкого подорожчання проса – суттєве скорочення виробництва цієї культури. Втім, попит на просо з боку переробників є циклічним, і після контрактації потрібних обсягів основними переробними підприємствами ціна на нього зазвичай повертається до попередніх позначок.

Закупівельні ціни на нішеві зернові культури

Культура	min	max	avg	Δ, %
Ціна EXW попит, грн/т				
Жито	3800	4000	3900	0,0%
Горох	6000	6400	6200	0,0%
Овес	5000	5200	5100	0,0%
Просо	10800	11500	11300	0,0%
Сорго	4300	4900	4600	-2,1%
Ціна СРТ-підприємство, грн/т				
Жито	4100	4400	4150	0,0%
Горох	6400	6800	6550	0,0%
Овес	5100	6000	5500	5,8%
Просо	11500	12400	12100	10,0%
Сорго	4800	5100	4900	0,0%
Ціна СРТ-порт, грн/т				
Жито	4200	4800	4500	0,0%
Горох	7000	7300	7100	0,0%
Овес	5200	5600	5400	0,0%
Просо	11000	11500	11250	0,0%
Сорго	5000	5200	5100	0,0%